

PZC - Provinciale Zeeuwse Courant 14 april 2022.

Zie: <https://www.pzc.nl/opinie/hedwige-ontpolderen-is-middelvinger-opsteken-naar-volgende-generaties~a01374c2/>

‘Hedwige ontpolderen is middelvinger opsteken naar volgende generaties’

VLISSINGEN - Nu de voedselvoorziening internationaal niet meer verzekerd is, moet het plan om de Hedwigepolder onder water te zetten alsnog van tafel, betoogt [REDACTED].

Door [REDACTED]

Het gaat niet goed met de voedselvoorziening in de wereld, zodat het voedselprogramma van de Verenigde Naties steeds vaker in actie komt. De VN verwacht toenemende schaarste, als gevolg van bevolkingsgroei, onrust, klimaatverandering en droogte. Door de oorlog in Oekraïne merken we nu dat ook Europa kwetsbaar is; de prijzen stijgen en in de winkels zijn lege schappen voor tarwebloem en zonnebloemolie. Nederland is voor zijn luxueuze consumptiepatroon bovendien afhankelijk van importen van onder andere veevoer en kustmest; internationale handelsstromen die kwetsbaar zijn voor verstoring en sabotage.

Kan Nederland zich voeden?

De vraag ligt voor de hand of Nederland in staat is om zichzelf voldoende te voeden, mocht de nood aan de man komen. Gelukkig kan die vraag met een volmondig ‘ja’ worden beantwoord, mits de landbouw en het dagelijkse menu worden aangepast.

Na de Tweede Wereldoorlog was de gedachte ‘er mag nooit meer honger zijn’. Dat leidde tot het succesvolle Europese landbouwbeleid waarin Nederland een voortrekkersrol vervulde, onder leiding van de landbouwminister en latere landbouwcommissaris Sicco Mansholt. In het dichtbevolkte Nederland werd besloten om nog extra landbouwgrond te creëren door Flevoland in te polderen.

Sober maar gezond dieet

Tijdens de Koude Oorlog werd goed in de gaten gehouden dat Nederland zichzelf van voldoende voedsel zou kunnen voorzien, waartoe overlegstructuren waren opgezet tussen het ministerie van landbouw, de productschappen en de fabrikanten, importeurs en exporteurs van agrarische producten en levensmiddelen, die waren verenigd in het Agrarisch Groothandels Verbond (AGV). Van dag tot dag was bekend wat de voedselvoorraden waren en wat de planning was voor de toekomst.

In 1984 heeft het Landbouw Economisch Instituut LEI nog uitgezocht wat de gevolgen zouden zijn als Nederland volledig op zichzelf zou worden aangewezen; een toestand van ‘autarkie’ of ‘zelfvoorziening’. Het zou leiden tot een sober maar gezond dieet, voornamelijk bestaande uit plantaardige producten, met af en toe een glas melk, een stukje vlees of vis en een randje vet.

Alleen deze eeuw is al bijna tien procent van het Nederlandse landbouwareaal verdwenen

[REDACTED] Levensmiddelentechnoloog

Maar na het einde van de Koude Oorlog, nu ruim 30 jaar geleden, zijn die bestuurlijke waakzaamheid en alertheid uitgedoofd. De overlegstructuren over voedselvoorziening zijn verdwenen, evenals de productschappen en het AGV. Maar intussen is de bevolking gegroeid van 15 naar 17,5 miljoen, terwijl veel goede landbouwgrond heeft plaatsgemaakt voor natuurgebieden, stadsuitbreiding, woningbouw, wegaanleg, distributiecentra, datacentra, zonnepanelen en windmolens. Alleen deze eeuw is al bijna tien procent van het Nederlandse landbouwareaal verdwenen; een proces dat voorlopig zal doorgaan.

In 2013 heeft het LEI de zaak nogmaals bekeken en concludeerde dat Nederland nog steeds in staat was om 17 miljoen monden te voeden met een gevarieerd menu van 2000 calorieën per dag. De onderzoekers gaven in het rapport [Voedselvoorziening in Nederland onder buitengewone crisismomstandigheden](#) zelfs zes mogelijke scenario's, onder andere afhankelijk van de beschikbare energie.

Wij zijn afhankelijk van import


Hopelijk zal die nonchalance jegens voedsel verdwijnen, nu de oorlog in Oekraïne duidelijk maakt hoe afhankelijk wij zijn van import, niet alleen uit Oekraïne, maar ook uit Rusland. Want behalve olie en gas exporteert Rusland ook granen, zaden en kunstmest. Veel landen in het Midden Oosten, Afrika en Azië zijn voor hun voedselvoorziening in belangrijke mate afhankelijk van Rusland, waaronder onze NAVO-bondgenoot Turkije. Als Poetin zou besluiten om in antwoord op de westerse sancties het voedselwapen in te zetten, zijn de geopolitieke gevolgen niet te overzien.

Het onzalige plan om de Zeeuwse Hedwigepolder te vullen met (vervuild) water uit de Westerschelde moet direct en voorgoed van tafel

De huidige wereldwijde voedselsituatie en de sombere verwachtingen voor de toekomst, nopen tot een acute herziening van het landbouwbeleid, waarbij behoud van landbouwgrond, zelfvoorziening en een sterke en flexibele agrarische sector voorop staan als absolute voorwaarden. Dat betekent onder andere dat het toch al onzalige plan om de Zeeuwse Hedwigepolder te 'ontpolderen' en te vullen met (vervuild) water uit de Westerschelde, direct en voorgoed van tafel moet. En dat geldt ook voor het Vlaamse voornemen om hetzelfde te doen met een deel van de naastgelegen Prosperpolder, temeer omdat België in crisismomstandigheden minder goed in staat is zichzelf te voeden dan Nederland.

Teken aan de wand

Politici en bestuurders die nog landbouwgrond uit productie willen nemen, begrijpen de tekens aan de wand niet en steken een middelvinger op naar de komende generaties. Laten we hopen dat het gezonde verstand overwint!

 is levensmiddelentechnoloog en gepensioneerd ambtenaar van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit